

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobců: **a) A. A., b) nezl. A. A., c) nezl. A. A.**, žalobci ad b) a ad c) zastoupeni žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou, se sídlem Starobrněnská 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2007, č. j. OAM - 496/LE - 05 - ZA04 - 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 8. 2008, č. j. 56 Az 79/2008 - 66,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobců advokátce JUDr. Evě Poláčkové **se** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobci (dále též „stěžovatelé“) podali u Krajského soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2007, č. j. OAM - 496/LE - 05 - ZA04 - 2006. Stěžovatelé nesouhlasili s projednáním věci soudem bez ústního jednání a požádali o ustanovení tlumočnicka pro ústní jednání. Krajský soud usnesením ze dne 6. 8. 2008, č. j. 56 Az 79/2008 - 66, ustanovil tlumočnicki z jazyka ruského paní doc. Ing. M. D., CSc., a zároveň ji předvolal k tlumočnickému úkonu při jednání soudu. Stěžovatelé vznesli dne 21. 8. 2008 námitku podjatosti vůči soudem ustanovené tlumočnicki, o které Krajský soud v Brně rozhodl tak, že ustanovená tlumočnice není vyloučena z provádění tlumočnických úkonů v této věci. Dále stěžovatelé napadli usnesení soudu o ustanovení tlumočnice v souladu s poučením soudu kasační stížností.

Stěžovatelé v ní uplatňují následující skutečnosti: Totožná tlumočnice byla ustanovena i pro řízení o žalobě manžela stěžovatelky a) a dvou nezletilých synů, a tento měl vůči činnosti tlumočnice zásadní výhrady, neboť odmítla tlumočit řadu informací, údajně z časových důvodů. Vzhledem k tomu, že manžel stěžovatelky a) tuto nespokojenost tlumočnicki prezentoval, mají stěžovatelé důvodnou obavu, že činnost tlumočnice při jednání před soudem nebude dostatečná a její přístup nebude nestranný.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení, v tomto případě zejména přípustností kasační stížnosti proti usnesení soudu, jímž bylo rozhodnuto o ustanovení tlumočnice soudem.

Dle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost přípustná proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je však s ohledem na § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. nepřipustná, směřuje-li proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Nejvyšší správní soud se ve své rozhodovací praxi opakovaně zabýval otázkou rozhodnutí, kterými se upravuje vedení řízení. V rozsudku ze dne 31. 8. 2005, č. j. 7 As 43/2005 - 61 (dostupný na www.nssoud.cz), dospěl zdejší soud k závěru, že rozhodnutí soudu o tom, že určitá osoba není osobou zúčastněnou na řízení, není rozhodnutím dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. Dalším případem, v němž se Nejvyšší správní soud vyslovil k institutu rozhodnutí dle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., byl rozsudek ze dne 30. 9. 2003, č. j. 1 Azs 5/2003 - 61 (přístupný na www.nssoud.cz), v němž se zabýval povahou usnesení soudu o zamítnutí návrhu účastníka řízení na ustanovení právního zástupce. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost účastníka na ustanovení právního zástupce, není rozhodnutím upravujícím vedení řízení. Je jím totiž dotčeno významné procesní právo účastníka řízení být v soudním řízení zastoupen, které je projevem ústavně zakotveného práva na právní pomoc v soudním řízení (čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Právo na tlumočnicka je v případě osob neovládajících český jazyk taktéž ústavně zaručeným právem (čl. 37 odst. 4 Listiny) a jedním z prvků práva na spravedlivý proces. V tomto směru krajský soud nikterak nepochybil, neboť tlumočnicka na žádost stěžovatelů ustanovil přezkoumávaným usnesením ze dne 6. 8. 2008. Proti rozhodnutí soudu, kterým by tento odmítl tlumočnicka ustanovit, by byla nepochybně kasační stížnost s ohledem na dosavadní argumentační linii zdejšího soudu přípustná. Rozhodnutí soudu o ustanovení tlumočnicka má však jinou povahu. Nejvyšší správní soud se již v minulosti vyslovil k povaze rozhodnutí o námitce podjatosti vůči osobě tlumočnicka, resp. vůči rozhodnutí o nevyločení tlumočnicka z důvodu podjatosti, a to s tím závěrem, že se jedná o rozhodnutí upravující vedení řízení ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. (usnesení ze dne 28. 5. 2008, č. j. 1 Azs 24/2008 - 60). Rovněž v tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud vyšel z toho, že senát krajského soudu dohlíží nad zákonností soudního řízení a zajišťuje řádný průběh ústního jednání. Pokud by dospěl v průběhu řízení k závěru, že tlumočnick neplní řádně své povinnosti, může zrušit jeho ustanovení jako tlumočnicka v dané věci. Rozhodování o ustanovení tlumočnicka, se kterým není stěžovatel a priori spokojen, tak nepředstavuje bezprostřední zásah do práv a povinností účastníka řízení, tím spíše, když se soud v daném případě řádně zabýval vznesenou námitkou podjatosti, tuto vyhodnotil a rozhodl o ní. Nutno souhlasit s právním názorem vyjádřeným v citovaném usnesení, podle něhož o tom, zda důkazy předložené účastníky budou či nebudou provedeny, rozhoduje soud a svůj postup musí odůvodnit; v průběhu jednání se tlumočnick řídí pokyny soudu. Jak vyplývá z výše uvedeného, v případě rozhodnutí o ustanovení tlumočnicka se jedná o rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení; kasační stížnost je proti němu s ohledem na § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. nepřipustná.

Jelikož je soudní řád správní vystavěn obdobným způsobem jako občanský soudní řád, o čemž svědčí subsidiární použití občanského soudního řádu dle § 64 s. ř. s., není nepatřičné poukázat na úpravu v občanském soudním řízení. Dle § 202 o. s. ř. jsou rovněž nepřipustná odvolání proti usnesení, kterým se upravuje vedení řízení. Komentář zde mezi usneseními odpovídajícími tomuto vymezení příkladmo uvádí i usnesení o ustanovení znalce - viz Bureš, Drápal, Krčmář a kolektiv: Občanský soudní řád, komentář, II. díl, nakladatelství C. H. Beck,

r. 2006, str. 1050 (poznámka: režim znalců a tlumočnicků je v procesních předpisech obdobný). Nad rámec nezbytného je nutno konstatovat, že samostatný přezkum usnesení o ustanovení tlumočnicka by navíc neúměrně prodlužoval délku řízení před soudem prvního stupně a mohl by sloužit jako prostředek procesních obstrukcí.

S ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl. Pro úplnost je třeba uvést, že na výše uvedeném závěru nic nemění ani okolnost, že dle poučení uvedeného v napadeném usnesení je kasační stížnost přípustná. Nejvyšší správní soud již judikoval, že „*nesprávné poučení soudu prvního stupně o tom, že kasační stížnost je přípustná, přípustnost kasační stížnosti nezakládá*“ (viz rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2004, č. j. 3 Ads 37/2004 - 36, dostupný na www.nssoud.cz).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Zástupkyně ustanovená stěžovatelům pro řízení o kasační stížnosti náklady za zastupování na výzvu nevyčísčila, ze spisu pak vyplývá, že ve věci žádné úkony neučinila. Odměna za zastupování jí tedy nebyla přiznána.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu